

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. P.**
bytem X

zast. advokátem JUDr. Jiřím Horákem
sídlem Lešetín IV 708, 760 01 Zlín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2023, č. j. KUZZL-63167/2023, sp. zn. KUSP-42159/2023/DOP/Mu

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2023, č. j. KUZL-63167/2023, sp. zn. KUSP-42159/2023/DOP/Mu (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Zlína ze dne 14. 3. 2023, č. j. MMZL 057064/2023, sp. zn. MMZL-199056/2022-MS-PŘ-OOSA-3152/2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů („zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl dopustit tím, že dne 22. 9. 2022 v 16:36 hodin ve F., na silnici II. třídy číslo X, v km 22,135, na ulici 6. k., v místě čtyřramenné křižovatky ulice Z. a místní komunikace, ulice P., jako řidič jízdního elektrokola, při jízdě po ulici 6. k., ve směru jízdy od Zlína a následném odbočování doleva na ulici P., ve směru jízdy na D. V., nedbal zvýšené opatrnosti a ohrozil řidiče osobního motorového vozidla blíže specifikované registrační značky, který jel ve stejném směru jízdy a v danou chvíli cyklistu předjížděl, v důsledku čehož došlo ke střetu levé části elektrokola s pravou částí karoserie motorového vozidla s následným pádem cyklisty a ke hmotné škodě na obou vozidlech. Tímto jednáním žalobce porušil § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu. Za přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zrekapituloval zjištěný skutkový stav a obsah výpovědí svědků. Zabýval se odvolacími námitkami žalobce. Nedůvodnou shledal námitku žalobce, že naopak řidič motorového vozidla porušil dopravní předpisy. Konstatoval, že řidič motorového vozidla se žádného přestupkového jednání nedopustil. I kdyby tomu tak bylo, nevylučovalo by to vinu žalobce ze spáchání přestupku. Žalovaný se zabýval hodnocením svědeckých výpovědí a dospěl ke shodným skutkovým závěrům jako prvostupňový orgán. Především dospěl k tomu, že shromážděné důkazy vedou k jednoznačnému závěru, že žalobce porušil ustanovení § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu. Odvolání žalobce proto zamítl a rozhodnutí o přestupku potvrdil.

II. Žaloba

4. Žalobce má za to, že správní orgány v řízení nepostupovaly tak, aby byl zjištěn stav věci bez důvodných pochybností.
5. Žalovaný tvrdí, že neexistuje důkaz objektivně prokazující, že žalobce dával znamení o změně směru jízdy vlevo v takové době a čase, kdy znamení o změně směru jízdy mohl řidič motorového vozidla vidět a předjíždění přerušit. To je sice pravda, absence takového důkazu je však dána tím, že v řízení nebyly vyčerpány všechny relevantní důkazy, na což žalobce poukazoval. Mělo se jednat o řádné vyhodnocení všech stop zjištěných na místě nehody s přibráním soudního znalce ke zjištění průběhu celého nehodového děje. Pak by bylo možné posoudit technickou přijatelnost relevantních svědeckých výpovědí a jejich věrohodnost.
6. Žalovaný dále tvrdí, že všechny svědecké výpovědi nezávisle na sobě prokazují, že znamení o změně směru žalobce dal mávnutím paže až v okamžiku, kdy se motorové vozidlo nacházelo již vedle něj, nikoliv za ním. Nehodový děj měly dle spisového materiálu vidět celkem tři osoby. P. H. aj. Ž. viděli část nehodového děje a D. P. viděl celý nehodový děj. Žalobce nesouhlasí s tím, že by svědek D. P. potvrdil výpověď svědka P. H. co do způsobu a času konání žalobce. P. H. líčil nehodový děj odlišně, tvrdil, že žalobce nepředjížděl. Tvrdil, že žalobce měl přejíždět křižovatku z pravé vedlejší silnice šikmo doprava, tedy mu

nedal přednost v jízdě. To se však vzhledem k časovým souvislostem ani stát nemohlo. Pokud všichni před křižovatkou a před odbočováním žalobce vlevo jeli konstantní rychlostí a ve stejných vzdálenostech za sebou, pak žalobce nemohl z ničeho nic najet do vozidla, které jej již údajně mělo předjíždět.

7. Na významu nabývá posouzení věrohodnosti výpovědi svědka D. P. a relevantní je i výpověď svědkyně J. Ž., které žalovaný přikládal důležitost. V otázce, zda byl žalobce motorovým vozidlem předjížděn obloukem v protisměrném jízdním pruhu či nikoliv, byl evidentní rozpor mezi výpověďmi těchto svědků. Dle svědkyně se vozidlo v okamžiku střetu nacházelo v pravém jízdním pruhu. Avšak dle svědka P. vjelo do protisměrného jízdního pruhu. Zda žalobce dával znamení o změně směru jízdy pak žalobkyně neviděla, měl to vidět pouze svědek P.
8. Žalovaný se s rozporem ve výpovědích a s rozsahem důkazů vypořádal tak, že vyšel z obsahu úředního záznamu o podání vysvětlení svědkyně Ž. ze dne 17. 10. 2022, pořízeného policejním orgánem po telefonickém rozhovoru se svědkyní dle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Dospěl k závěru, že uváděné okolnosti jsou shodné. Pokud žalovaný tento postup potvrzuje odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73. Žalovaný však zjevně přehlédl, že v uváděné věci Nejvyšší správní soud posuzoval zcela jinou problematiku. Jednalo se o použití obsahu podání vysvětlení učiněného svědkem před policejním orgánem jako listinného důkazu, kdy svědek svým podpisem potvrdil jako věcně správný obsah jím podaného vysvětlení. O takový případ se v řešené věci nejedná. Žalobce má za to, že postup žalovaného byl v rozporu se zákonem. Řízení bylo zatíženo procesní vadou, pro kterou je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné. Nelze zjistit, jaký závěr by žalovaný učinil, pokud by takto v rozporu se zákonem nepostupoval a jak by se vypořádal s existencí pouze jednoho svědka místo dvou svědků, což je nepochybně silnější důkaz než v případě jednoho svědka, u kterého je nutno se o to více zabývat věrohodností jeho výpovědi.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

9. Pokud jde o žalobní bod, dle kterého žalovaný považoval důkaz svědeckvím řidičky J. Ž. za klíčový, je tento žalobní bod záměrně zavádějící. Bylo povinností žalovaného posoudit všechny provedené důkazy a vypořádat také případné rozpory mezi nimi. To žalovaný udělal v bodu 38 napadeného rozhodnutí. Svědectví J. Ž. však nebylo pro posuzovanou věc rozhodující. Příčinu dopravní nehody by bylo možné postavit najisto i kdyby svědkyně v řízení jako náhodný svědek dopravní nehody vůbec nefigurovala. Ve zbytku žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí.
10. Žalobce se v replice ohradil proti tomu, že by účelově považoval svědectví řidičky J. Ž. za klíčové. To žalobce nikdy neuváděl. Pouze se zabýval počtem svědků, rozpory v jejich výpovědích a jejich věrohodností. Svědkyně Ž. byla pro žalovaného v době rozhodování významnou osobou, nyní ve vyjádření je její úloha bagatelizována s tím, že údajně mohlo být rozhodnuto o přestupku i kdyby v řízení vůbec nefigurovala. Pokud by to tak bylo, žalovanému nic nebránilo v tom, aby se její výpověď a vysvětlením pro policejní orgán vůbec nezabýval a pouze v odůvodnění rozhodnutí vysvětlil, z jakého důvodu tak učinil.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

11. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku, záznam o přijatém oznámení, protokol o nehodě v silničním provozu, doplnění a změny v protokolu o nehodě v silničním

provozu, fotodokumentace, popis fotodokumentace, náčrtek místa dopravní nehody a hlášení úrazu žalobce.

12. Součástí správního spisu je úřední záznam o podání vysvětlení P. H. v místě dopravní nehody dne 17. 10. 2022, úřední záznam o podání vysvětlení J. Ž. telefonicky dne 17. 10. 2022, úřední záznam o podání vysvětlení D. P. telefonicky dne 22. 9. 2022 a úřední záznam o podání vysvětlení žalobce telefonicky dne 11. 10. 2022. P. H. k dopravní nehodě uvedl, že při průjezdu křižovatkou začal velkým obloukem předjíždět cyklistu. Když byl cyklista na jeho úrovni, náhle bez ukazatele směru jízdy začal odbočovat vlevo a narazil do pravého boku jeho vozidla. Je si jistý tím, že ruka k ukázání směru nebyla vztyčena, před odbočením se cyklista neotočil. J. Ž. k nehodě sdělila, že jela se svým vozidlem oproti cyklistovi a vozidlu, tedy od náměstí ve Fryštáku na Zlín. Když projížděla levotočivou zatačkou v klesání k ulici P., viděla vozidlo jedoucí u středu vozovky, ale ve svém jízdním pruhu, kdy cyklista jedoucí podél okraje komunikace vjíždí přímo bez rozhlédnutí se do vozidla, do kterého z boku naráží. D. P. k nehodě sdělil, že jel vozidlem ze směru od Zlína za vozidlem řidiče H. a cyklistou. Cyklistu ze svého pohledu před střetem moc neviděl, ale jakmile motorové vozidlo vybočilo až za středovou čáru a začalo cyklistu předjíždět, viděl i tohoto cyklistu. Když vozidlo začalo cyklistu předjíždět, cyklista zdvihl levou ruku na znamení odbočení, přičemž tuto ruku zdvihl až těsně před odbočením. Podle něj se ani neohlédl vzad, zda něco jede a začal odbočovat vlevo, vozidlo řidiče již bylo v tuto chvíli vedle cyklisty. Vozidlo ho předjíždělo v celkem velkém oblouku, levá část byla až za středovou čárou. Po střetu s pravou boční částí vozidla cyklista upadl na vozovku. Podle něj za nehodu může cyklista, který dal znamení o odbočení na poslední chvíli a ani se nepodíval za sebe. Žalobce k nehodě telefonicky sdělil, že jel po silnici X od Zlína a v křižovatce s ulicí P. chtěl odbočit vlevo. V křižovatce se tedy otočil, dal ruku jako ukazatel směru jízdy, a protože vozidlo jedoucí za ním bylo ještě daleko, začal odbočovat vlevo. V tento okamžik narazil do vozidla z boku a upadl na silnici. V nemocnici mu lékař sdělil, že má drobné krvácení do mozku, zlomeninu asi 4 kostí v obličeji, pravděpodobně nalomenou pánevní kost a další oděrky. Podle jeho názoru je viníkem řidič vozidla, který jel rychle.
13. Ve věci se konalo ústní jednání dne 11. 1. 2023. Z protokolu o ústním jednání plyne, že byly provedeny listinné důkazy, které měl správní orgán v době ústního jednání k dispozici. V řízení nebyl uplatněn nárok na náhradu způsobené škody. Na ústním jednání se k věci vyjádřil ústně žalobce. Vyslechnuti byli J. Ž. a D. P.
14. Žalobce k nehodě sdělil, že světlé vozidlo jelo za ním v konstantní vzdálenosti asi 5 metrů v úseku dlouhém asi 50 metrů, tedy od místa před mostem až do místa hasičské zbrojnice, kdy se žalobce před nehodou naposledy ohlédl. Následně žalobce dal znamení o změně směru jízdy. Upažil levou rukou. Znamení dával krátkou dobu, asi vteřinu nebo dvě, za tu dobu ujel asi 2-5 metrů. Potom musel zase chytit řídítka. Začal najíždět ke středové čáře a došlo ke střetu s motorovým vozidlem. Jel rychlostí asi 10-15 km/h. Narazil do vozidla levou částí těla a byl v domněnání, že narazil do předního levého (zřejmě myšleno pravého pozn. krajský soud) blatníku vozidla. Po nehodě ztratil vědomí. Vědomí nabyl ještě na místě nehody při příjezdu policie. Paměť neztratil. Sdělil, jaká utrpěl zranění, byl hospitalizován asi 1,5 měsíce, poté byl v domácím ošetřování. V pracovní neschopnosti nebyl, protože je již v důchodu. Na dotaz správního orgánu žalobce sdělil, že když se otočil, bylo vozidlo za ním ve svém jízdním pruhu. Nevšiml si toho, že by vozidlo dávalo znamení o změně směru jízdy. Doplnil, že měl za to, že ho vozidlo nebude předjíždět v křižovatce, když za ním po celý úsek asi 50 metrů jelo pořád stejně. Proto začal přejíždět ke středu vozovky a chtěl odbočit.

15. J. Ž. na ústním jednání mimo jiné sdělila, že viděla až okamžik, kdy došlo ke střetu cyklisty s motorovým vozidlem. Cyklista spadl před vozidlo, motorové vozidlo brzdilo a cyklista setrvačností padal dopředu. Na doplňující dotazy oprávněné úřední osoby sdělila, že neviděla přednehodový děj, viděla až střet cyklisty s vozidlem. Sdělila, že nemůže popsat způsob jízdy cyklisty před nehodou, protože jej neviděla. Neví, zda cyklista dával znamení o změně směru jízdy, neví, zda najížděl ke střetu vozovky, nebo jak před nehodou jel. Neví ani, jak jelo motorové vozidlo před střetem.
16. D. P. na ústním jednání zejména sdělil, že viděl nehodový i přednehodový děj, protože jel za motorovým vozidlem, které se s cyklistou střetlo. Viděl, že řidič vozidla začal cyklistu před křižovatkou předjíždět a cyklista v době, kdy byl předjížděn, vyjel od pravé krajnice směrem ke středu vozovky a narazil do pravé strany osobního vozidla. Neví, zda cyklista dával paží znamení o změně směru jízdy, to si nevybavuje. Dále uvedl, že podle něj jel řidič motorového vozidla normálně, plynule a potom začal cyklistu předjíždět. Pamatuje si, že řidič začal cyklistu objíždět a vjel do protisměrného pruhu. Neví ale, zda vyjel celým vozidlem do protisměrného jízdního pruhu, nebo jenom částí. Neví, v jaké vzdálenosti cyklistu objížděl. Na dotaz také sdělil, že vozidlo před ním jelo asi rychlostí 40-50 km/h, jeli za sebou a on jel asi touto rychlostí.
17. Žalobce navrhl provedení výslechu svědků P. H., S. K. a vrchního inspektora, který zpracoval protokolu o dopravní nehodě, k objasnění uváděného údaje o stopě na pravých předních dveřích osobního automobilu. A poté navrhl přibrání soudního znalce z oboru dopravy, odvětví silniční dopravy, se specializací silniční dopravní nehody, ke zjištění přednehodového děje. Prvostupňový orgán vydal rozhodnutí o přestupku ze dne 14. 3. 2023, proti kterému se žalobce odvolal. Prvostupňový orgán poté předvolal žalobce a svědka P. H. k ústnímu jednání, které se konalo dne 3. 5. 2023.
18. P. H. k nehodě uvedl, že jel rychlostí okolo 40 km/h. Vybavuje si, že v jednom okamžiku zaregistroval u pravé přední části svého vozidla cyklistu, který potom do boční pravé části jeho vozidla narazil a spadl na vozovku. Podle něj se nejednalo o předjíždění, ale o to, že cyklista do jeho vozidla narazil. Na dotaz oprávněné úřední osoby svědek uvedl, že cyklistu poprvé zaregistroval u pravé přední části jeho vozidla. Podle něj cyklista vyjel zprava z nějaké boční cesty a najednou se tam objevil. Mávl rukou a narazil do zadní části jeho vozidla. Svědek jel ve svém jízdním pruhu, nebyl přejetý do protisměrného pruhu. Na další dotaz sdělil, že cyklistu před nehodou neviděl jet v jízdním pruhu. Zaregistroval jej až když se objevil při pravé přední části jeho vozidla. Sám neviděl cyklistu z pravé boční cesty přijíždět. Pokud jde o dávání znamení o změně směru jízdy, zaregistroval mírné upažení levou rukou shora dolů. Na to už svědek nemohl reagovat. V tomto okamžiku už byl cyklista vedle něj. Jinak nedal najevo, že chce odbočovat, nijak se nepodíval. Připadalo mu, že se choval tak, jako by ho vůbec neviděl. Bez rozhlédnutí, bez jakéhokoliv zastavení, bez jakéhokoliv opatrnosti.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. Při splnění podmínek řízení soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky.

20. Žaloba není důvodná.
21. Žalobce především namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, měla být porušena zásada materiální pravdy. Poukazoval na jím vnímaná pochybení správních orgánů při hodnocení důkazů a brojil proti tomu, že nebyl proveden důkaz znaleckým posudkem.
22. Zásadu materiální pravdy zakotvuje mimo jiné § 3 správního řádu, který říká, že „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“
23. Dle § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu „[p]ři odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí obrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.“
24. Nutno předeslat, jak ve vztahu k uvedenému ustanovení dovodil Nejvyšší správní soud, že z jeho dikce je „zřejmé, že po řidiči se požaduje současné splnění několika povinností. Řidič je povinen před samotným odbočením dát znamení o změně směru jízdy (povinnost první), současně při samotném manévru odbočování musí dbát zvýšené opatrnosti (povinnost druhá) a počínat si tak, aby neohrozil za ním jedoucí řidiče (povinnost třetí),“ přičemž poslední dvě povinnosti jsou vzájemně provázané. „S ohledem na princip tzv. omezené důvěry platí, že bylo povinností odbočujícího řidiče se přesvědčit, zda není předjížděn jiným vozidlem, a to právě v rámci povinnosti dbát zvýšené opatrnosti, neboť to že domněle splnil všechny iniciační povinnosti před zahájením samotného manévru odbočení, neznamená, že neměl přiměřeně počítat s tím, že jiný účastník provozu na pozemních komunikacích může svou určitou povinnost porušit, tj. např. předjíždět zleva (viz rozsudek ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011 – 89). Pro účely zákona o silničním provozu se přitom podle § 2 písm. d) tohoto zákona řidičem rozumí účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti, tj. i řidič (elektro)bicyklu.“

Zjištěný skutkový stav

25. Dle žalobce se měly lišit výpovědi svědků v tom, zda bylo motorové vozidlo P. H. vyjeté do protisměrného pruhu či nikoliv. Dále měl být dán rozpor v otázce, zda žalobce dával znamení o změně směru jízdy. P. H. při výsledku navíc celou situaci popisoval zcela odlišně, nemělo se vůbec jednat o předjíždění.
26. Za účelem přezkumu, zda správní orgány zjistily skutkový stav dostatečně a úplně a zda žalovaný na základě takto zjištěného stavu věci správně a v souladu se zákonem rozhodl, je na místě provést rekapitulaci toho, co svědkové v rámci podání vysvětlení a v rámci správního řízení uvedli k rozporovaným skutečnostem. K poloze motorového vozidla před dopravní nehodou J. Ž. telefonicky vypověděla, že motorové vozidlo jelo u středu vozovky, ale ve svém jízdním pruhu. Při výsledku opět uvedla, že vozidlo jelo ve svém jízdním pruhu. D. P. telefonicky vypověděl, že motorové vozidlo vybočilo až za středovou čáru, a že předjíždělo cyklistu v celkem velkém oblouku, levá část byla až za středovou čarou. Při výsledku uvedl, že motorové vozidlo začalo cyklistu předjíždět a vjelo do protisměrného jízdního pruhu. Neví, zda řidič vyjel celým vozidlem do protisměrného pruhu, nebo jen jeho částí. P. H. na místě dopravní nehody uvedl, že při průjezdu křižovatkou začal obloukem předjíždět cyklistu. Objížděl ho velkým obloukem. Při výsledku naopak uvedl, že se nejednalo o předjíždění, až v jednom okamžiku zaregistroval u pravé přední části vozidla cyklistu. Žalobce telefonicky sdělil, že když se naposledy ohlédl, bylo vozidlo ještě daleko.

Při výslechu naopak uvedl, že když se ohlížel, vozidlo jelo za ním asi ve vzdálenosti 5 metrů, ve svém jízdním pruhu.

27. Pokud jde o otázku, zda žalobce dával znamení o změně směru jízdy dostatečně dopředu, J. Ž. telefonicky pouze vypověděla, že viděla, jak cyklista jedoucí podél okraje komunikace vjíždí přímo bez rozhlédnutí se do vozidla, do kterého z boku naráží. Při výslechu uvedla, že neví, zda cyklista dával znamení o změně směru jízdy, přednehodový děj neviděla. D. P. telefonicky vypověděl, že když vozidlo cyklistu předjíždělo, cyklista zdvihl levou ruku na znamení odbočení, přičemž tuto ruku zvedl až těsně před odbočením. Podle něj se ani neohlédl vzad, zda něco jede a začal odbočovat vlevo. Při výslechu uvedl, že si již nepamatuje, zda žalobce dával znamení o změně směru jízdy. P. H. na místě dopravní nehody uvedl, že si je jistý tím, že ruka k ukázání směru nebyla vztyčena. Rovněž se před odbočením žalobce neotočil. Při výslechu uvedl, že zaregistroval něco v tom smyslu, že cyklista mírně upaženou levou rukou mávl shora dolů. Svědek na to nemohl ale nijak reagovat; v okamžiku, kdy takto mávl rukou, už byl žalobce vedle něj. Jinak žalobce nedal najevo, že se chystá odbočovat, nijak se nepodíval. Žalobce telefonicky uvedl, že se v křižovatce otočil, dal ruku jako ukazatel směru jízdy a protože vozidlo za ním bylo ještě daleko, začal odbočovat vlevo. Při výslechu uvedl, že před odbočováním dal znamení tak, že upažil levou ruku. Znamení dával krátkou dobu, možná jednu nebo dvě vteřiny, za tu dobu ujel tak 2–5 metrů. Poté musel opět chytit řídku.
28. K uvedenému je nutno konstatovat, že jak svědecká výpověď žalobce, tak svědecká výpověď P. H. trpí významnými rozpory oproti skutečnostem jimi sdělovaným v rámci podání vysvětlení. P. H. při podání vysvětlení sdělil, že žalobce předjížděl velkým obloukem, při výslechu naopak uváděl, že se vůbec nejednalo o předjíždění, ale že do jeho vozidla žalobce z boku narazil. Žalobce při podání vysvětlení uváděl, že když se naposledy ohlížel, jelo motorové vozidlo za ním ve velké vzdálenosti, proto začal odbočovat. Nehodu měl způsobit řidič motorového vozidla, který jel příliš rychle. Při výslechu naopak uvedl, že za ním ve vzdálenosti asi 5 metrů jelo motorové vozidlo konstantní pomalou rychlostí v úseku dlouhém asi 50 metrů, neměl proto za to, že jej bude v křižovatce předjíždět. S ohledem na uvedené rozpory nelze výpovědím obou účastníků dopravní nehody při hodnocení skutkového stavu přikládat zásadní význam.
29. Při hodnocení skutkového stavu je naopak namístě přikládat podstatný význam výpovědím svědků D. P. a J. Ž., které byly – pokud jde o podstatné okolnosti – consistentní se skutečnostmi, jež tito svědkové uvedli při podání vysvětlení. Rovněž pokud jde o podstatné okolnosti dopravní nehody, vzájemně si jejich výpovědi, s přihlédnutím k jejich rozhledovým podmínkám, odpovídaly. Navíc se jedná o svědky, kteří nebyli účastníky dopravní nehody, k těmto účastníkům nemají žádný vztah a v tomto směru proto nemohou být jejich vjemy subjektivně zabarveny.
30. Předně je nutno potvrdit závěr správních orgánů, že žalobce jel před dopravní nehodou po ulici Zlínské ve směru jízdy od Zlína a že byl předjížděn motorovým vozidlem P. H. Tato skutečnost vyplývá mimo jiné z výpovědi žalobce a D. P. podaných při ústním jednání. Pouze P. H. při výslechu uvedl svou domněnku, že žalobce přijel na křižovatku z nějaké boční ulice. Při podání vysvětlení v místě dopravní nehody však uváděl, že se jednalo o objíždění. S ohledem k veškerým provedeným důkazům však lze mít za prokázané, že P. H. žalobce skutečně předjížděl a že žalobce skutečně přijížděl po ulici Z. (nikoli z nějaké boční ulice).

31. Svědkové D. P. aj. Ž. vypověděli, že motorové vozidlo se nenacházelo uprostřed svého jízdního pruhu, ale nacházelo se při středové čáře vozovky, či až za ní. Taková pozice vozidla tedy odpovídá tomu, že motorové vozidlo předjíždělo žalobce, který jel na elektrokole. Zcela konkrétní pozice motorového vozidla není pro posuzovanou věc relevantní. Oba svědkové rovněž viděli okamžik srážky žalobce s motorovým vozidlem, nezávisle na sobě zakreslili téměř shodně místo střetu žalobce s motorovým vozidlem do snímku mapy předložené správním orgánem, viz č. l. 44 a 45 správního spisu.
32. Svědek D. P. jako jediný viděl i přednehodový děj a v rámci své výpovědi sdělil, že žalobce náhle vybočil od pravé krajnice a narazil do pravé strany motorového vozidla, které jej v tu chvíli již předjíždělo. Lze také přisvědčit závěru správních orgánů, že stopa poškození od levého řídítka jízdního kola, která vznikla na pravých zadních dveřích motorového vozidla, svědčí o započetí odbočovacího manévru žalobce v době, kdy jej již řidič motorového vozidla předjížděl. Pokud by tomu tak nebylo, je pravděpodobnější poškození pravé přední strany vozidla.
33. Pro posouzení zavinění žalobce není podstatné, zda dal znamení o změně směru jízdy teprve v nepatrném časovém odstupu od okamžiku, kdy začal odbočovat (v tomto směru vyznělo podání vysvětlení D. P. a výslech P. H.), nebo zda tak učinil včas (jak uváděl žalobce). Podstatné totiž je, že nenaplnil ostatní požadavky § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu, tedy že nedbal zvýšené opatrnosti a nepočínal si tak, aby neohrozil řidiče jedoucího za ním. Zejména se žalobce zjevně nepřesvědčil o tom, zda není předjížděn jiným vozidlem, jak zjevně plyne z provedených důkazů, zejména ze svědecké výpovědi D. P., který pozoroval celý přednehodový děj z pohledu řidiče jedoucího za žalobcem, resp. motorovým vozidlem P. H. D. P. vypověděl, že žalobce v době, kdy byl předjížděn, vyjel od pravé krajnice směrem ke středu vozovky a narazil do pravé strany osobního vozidla. Náhlost odbočovacího manévru pak plyne také z výslechu P. H. a z podání vysvětlení D. P. aj. Ž., k nimž soud v tomto ohledu přihlédl podpůrně. Tyto podklady totiž podporovaly klíčovou svědeckou výpověď D. P. učiněnou na ústním jednání, jež naopak nebyla jiným důkazem zpochybněna.
34. Soud má tedy za to, že správní orgán na základě provedených důkazů dospěl na podkladě dostatečně zjištěného skutkového stavu ke správnému závěru o tom, že žalobce svým jednáním porušil povinnosti uvedené v § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť nedbal zvýšené opatrnosti a (kromě sebe) ohrozil řidiče osobního motorového vozidla, který jel ve stejném směru jízdy, a v danou chvíli žalobce předjížděl.

Namítaná procesní pochybení

35. Žalovaný měl dle žalobce postupovat nezákonně, pokud přihlédl k výpovědi svědkyně Jitky Žalůdkové zachycené v úředním záznamu o podání vysvětlení. Je pravda, že dle § 137 odst. 4 správního řádu nelze záznam o podání vysvětlení použít jako důkazní prostředek ve správním řízení. Je tomu zejména proto, že vysvětlení slouží především k prověření skutečností, které mohou být důvodem k zahájení řízení z moci úřední. Jedná se o úkon předcházející zahájení správního řízení. Záznam o podání vysvětlení pořizuje správní orgán, aniž by osoba vysvětlení podávající měla možnost jeho obsah jakkoliv ovlivnit. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73, je vyloučeno užití záznamu o podaném vysvětlení jako důkazního prostředku k nahrazení ústní výpovědi svědka či jeho čtení namísto výpovědi. Nejvyšší správní soud nicméně ve své judikatuře opakovaně připustil užití úředního záznamu o podání vysvětlení jako tzv. jiného podkladu pro rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, ze dne 29. 6. 2016, č. j. 6 As

112/2016-30, či ze dne 22. 9. 2016, č. j. 4 As 152/2016-37), a to například za účelem porovnání, zda se od něj výpovědi svědků významněji neodchylují. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, a další tam citované judikatury „*listiny předložené policií k postihu pachatele přestupku postačují, pokud existují proti přestupci další důkazy, které ve spojitosti s daty z úředního záznamu činily skutkovou situaci naprosto jasnou, přestupcem nijak nezpochybněnou.*“

36. Soud má za to, že žalovaný nepochybil, pokud přihlédl i k obsahu telefonicky podaného vysvětlení J. Ž., zaznamenaného v úředním záznamu. Žalovaný jednak racionálně odůvodnil, proč má za to, že se obě výpovědi mohou od sebe lišit, a to s ohledem na časový odstup výsledku od telefonicky podaného vysvětlení. Je navíc pravda, že informace sdělované svědkyní v podání vysvětlení a při výsledku si přímo neodporovaly. Svědkyně při podání vysvětlení telefonicky uvedla, že žalobce vjel přímo bez rozhlédnutí do vozidla, do kterého z boku narazil. V rámci výsledku pak uvedla, že viděla srážku cyklisty s motorovým vozidlem, neviděla přednehodový děj. Popis děje uvedený svědkyní při podání vysvětlení zároveň koresponduje s popisem svědka D. P., který při výsledku uvedl, že „*cyklista v době, kdy byl předjížděn, tak vyjel od pravé krajnice směrem ke středu vozovky a narazil do pravé strany osobního vozidla.*“ A dále uvedl, „*zaregistroval jsem cyklistu, když byl předjížděn a náhle vybočil od krajnice.*“ K obsahu sdělení J. Ž. učiněného telefonicky tak bylo možné přihlédnout, neboť další důkaz v podobě svědecké výpovědi D. P. obsah jejího sdělení potvrdil. Současně neexistuje jiný důkaz, který by nadepsané závěry relevantně zpochybnil.
37. Pro posouzení možnosti použití úředního záznamu jako jiného podkladu pro rozhodnutí není klíčové, zda bylo podání vysvětlení učiněno osobně či telefonicky, jak namítá žalobce. Není navíc pravda, že by právě podání vysvětlení J. Ž. bylo klíčovým podkladem pro zjištění skutkového stavu, jednalo se o jeden z mnoha dílčích podkladů, ze kterých zjištěný skutkový stav vyplynul. Žalovaný i prvostupňový orgán označili za klíčový důkaz svědeckou výpověď D. P., který měl na nehodový i přednehodový děj nejlepší rozhledové podmínky. Jeho svědecká výpověď byla logická a konsistentní a věrohodnost této výpovědi nebyla zpochybněna. Výpověď tohoto svědka zároveň byla – pokud jde o podstatné skutečnosti – potvrzena svědeckou výpovědí J. Ž., jakož i skutečnostmi uvedenými svědky při podání vysvětlení. Zjištěný skutkový stav rovněž potvrzují stopy na motorovém vozidle způsobené střetem s elektrokolem.
38. Za takto zjištěného skutkového stavu již nebylo nutné doplňovat dokazování znaleckým posudkem. Neprovedení tohoto důkazu odůvodnil prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí. Dospěl k závěru, že provedené důkazy dostatečně věrohodně a poměrně přesně rekonstruují přednehodový děj tak, že je zřejmé, jak k nehodě došlo a byly vyjasněny základní okolnosti jednání obou řidičů v době nehody. Provedení důkazu znaleckým posudkem by proto bylo nadbytečné a s tímto závěrem se soud ztotožňuje. V řešené věci není dána nejasnost o některé konkrétní klíčové okolnosti dopravní nehody, kterou by bylo nutné znaleckým zkoumáním objasnit. Žalobce pouze navrhoval přibrání soudního znalce ke zjištění průběhu celého nehodového děje, nekonkretizoval okolnost, kterou by bylo nutno znaleckým zkoumáním vyjasnit.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neshledal ani jiná pochybení, pro která by měl napadené rozhodnutí zrušit.

40. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 17. července 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně